

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. május 8.

102. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A jegybank kamatlába.

Néhány nappal ezelőtt mintha némi könnyebbülés állott volna be a pénzpiacra. De még akkor is, ha ez állandó lesz, hosszú idő telik bele, míg ennek hatását gazdasági életünk meg fogja érezni. A mostani internacionális válság súlyát egyetlen ország sem érzí úgy, mint mi, mert most tűnik csak ki igazán, az az ipari fellendülés, amely annyi örömdetést volt, tulajdonképpen nem a monarchia tőkeerejéből táplálkozott, hanem nagy részben abból a tőkéből, amelyet a külföld bocsátott rendelkezésünkre. Éppen azért nálunk, ahol magántőke ipari célokra aránylag kevés áll rendelkezésre, más feladat hárul a jegybankra, mint más országban. A bankok és takarékpénztárak betétállománya hamar kimerül s akkor a jegybank az egyetlen hitelforrás, amelyből meríteni lehet. A baj csak az, hogy ilyenkor aztán a jegybank az első, amely a hitelkorlátozással a sötét megkezdí.

Nem akarunk az Osztrák-Magyar Bank pénzügyi politikája ellen írni. Mert ha tekintetbe vesszük azt a dícséretes s minden elismerésre méltó munkásságot, amelyet éppen mostanában, kereskedelmi mérlegünk és fizetési mérlegünk horribilis passzivitása dacára, valutánk paritásának érdekében kifejt, nem tartanók helyénvalónak, hogy a jegybank pénzügyi politikájáról kedvezőtlen kritikát mondjunk.

Csak hogy itt is megvan a nagy „de”. Talán egyedül állunk, akik azt hangoztatjuk, hogy a mai helyzetben egyedüli orvosság a

diskontkamatláb felemelése lett volna, s mi hibának tartjuk, hogy a jegybank nem emelte fel a kamatlábat. Mert ma nem az a baj, hogy drága a pénz, hanem hogy a közép- és kisüzemek egyáltalán nem képesek hitelt kapni. Ez pedig nagyon sok vállalatnak existenciájába kerül s nagyon sok existencia megy tönkre nem azért, mert a pénz drága, hanem mert egyáltalán nincs pénz. Egy hónappal ezelőtt Pranger maga is hangoztatta, hogy a külföldi tőkék visszavonulása okozza azt, hogy ma nálunk hitelválság van. A hibát tehát Pranger és az Osztrák-Magyar Bank nem is azzal követte el, hogy a visszlezámitolási hitelt korlátozta s az ugynevezett financia váltókat visszautasítja, hanem főleg azzal, hogy semmit sem tett abban az irányban, hogy a külföldi tőke ismét bejöjjön az országba. Ennek egyedüli elősegítője volna a mai internacionális pénzügyi viszonyok közt, ha a jegybank egy hónappal ezelőtt felemelte volna a leszámítás kamatlábat. Annak, ha egyéb hatása nem is lett volna, azt kétség-telenül maga után vonta volna, hogy a devizárfolyamok kedvezőbben alakulnak, az Osztrák-Magyar Bank tehát megszabadult volna azoktól az áldozatoktól, amelyeket a devizapártás érdekében hoznia kellett.

Első pillanatra s felületes bírálók számára az talán merényletszámba megy gazdasági érdekeink ellen, hogy mi a kamatláb föl-emelését követeljük. De kissé higgadtabb megfontolás után minden hozzáértő be fogja látni, hogy nekünk van igazunk. Az ipari produkciót sohasem a drága pénz bénítja meg, hanem mindig az, ha nincs hitel. Hisz vég-

eredményében semmi haszna gazdasági életünknek abból nincs, hogy alacsonyabb a kamatláb, de a hitelforrás teljesen kiapad, míg abból, ha valamivel drágább áron is, de a szükséges hitelt megkapnók, nem hátrány, hanem csakis előny származnék.

Az bizonyos, hogy kereskedelmi mérlegünk rossz, s fizetési mérlegünk is rossz, s hogy ennek következményeit viselnünk kell. De nem elég az, hogy a hátrányokat csak annyiban igyekszik a jegybank elhárítani, amennyiben a beállható disagio és a rossz devizárfolyamok orvosszereit külföldi valuták és devizák vásárlásával megelőzi, amennyiben azokat aztán a hazai pénzpiac rendelkezésére bocsátja. Hanem szükséges volna az is, hogy fizetési mérlegünk passzivitása miatt beálló pénzügyi nehézségek, és pedig azáltal, hogy a külföldi tőke bejövését a kamatlábfelemeléssel előmozdítja. A mai ötszázalékos kamatláb csak maginárius, mikor e mellett nem lehet hitelt kapni, s egy 5¹/₂—6 százalékos kamatláb mellett is egész jól prosperálhatnának, ha e mellett szükséges hitelt elég bőven meg lehetne szerezni. Mert végre is, ha Pranger-től kezdve gazdasági életünk minden nevezetesebb faktora a mostani bajok forrását kereskedelmi és fizetési mérlegünk nagy passzivitásában látja, akkor első sorban arra kell törekednünk, hogy ez a passzivitás megszűnjék, vagy legalább is észrevehető módon csökkenjen. Ennek pedig az a módja, hogy exportunk emelkedjék.

Az export emelkedés alatt csakis az ipari export emelkedést lehet érteni. Hisz mezőgazdasági exportunk ebből a szempontból

„A Tengerpart” tárcája.

Egy félív papiros.

Az utolsó butordarabot is elvitték már az ürességtől kongó lakásból, amelynek eddigi bérlője egy szomorú, álmosképző fiatal ember gyászfényűvel a kalapján még egyszer bejárta az üres termeket, hogy a butorszállító emberek nem felejtették-e ottan valamit. Fűrészszeméit végigjártatta az olmoszürke falakon. Semmit sem hagytak ottan. Kiment a ház tornácára azzal a szilárd elhatározással, hogy nem gondol többé vissza azokra a bus és sötét emlékekre, amelyek ennek a háznak minden kis kövéhez tapadnak.

Hirtelen a telefon mellett egy félív papíron akadt meg a tekintete. A papíron ceruzavonások, feljegyzések tarkálóttak. Most ismét itt állott előtte két évnek fájdalmasan szép története, minden, minden, amit el akart hesegetni az emlékeiből, ott riktott előtte, egy egész emberélet egy félív papíron.

Felvette a telefon mellől a papírost, amelyet a nap foga sárgára mart. Letette köpenyét a kályhapárkányra és figyelmesen olvasni kezdte a papíron levő feljegyzéseket. Először ez a női név ötlött a szemébe: Aliz. A legszebb név, amely et valaha ismert, a meny-

asszonyának a neve. Azután egy telefonszám: 15—11. Ugy tűnt fel neki, mintha egy imádságos könyvben egy zsoltárszámot olvasott volna. Alatta ez állott: bankház. Ez adta meg neki a kenyeret, az otthonát. A „bankház” szó keresztülhuzva. A bank történetesen tönkrement.

Azután jött a többi főjegyzés: Virágcsokor, bérkocsi. Az eljegyzésre készült. Ezután ruhakereskedő, kárpitos. Berendezte az új pár a lakást. Szállítási üzlet: behurcolkodik a fiatal pár otthonába.

Az operaházba szóló jegyek száma 50. 51. Az új házastársak vasárnap az operaházba mentek. A legszebb órák sajtó emléke, amikor szorosan egymáshoz simulva összedobbant a lelkük és míg a mesék birodalmában jártak, szépséges harmonia bizsergett a testükben.

Ezután egy férfi név ötlött szemébe. Vörös ceruzával keresztülhuzva. Ez egy barátja volt, aki a magasból hullott alá a legszedítőbb mélységbe.

Ismét egy újabb fejezet sorsunkban. Egy vékony női kezektől származó vonásokkal írta ez állott a papíron: az asszony. Az az asszony volt, aki hosszú köpenyvel és tettet arccal lábujjhegyen a feleségünk hálószobájába megy. Ez alatt egy orvos neve állott.

Most először jelent meg „az anya” név is, az anyósé, aki eddig diszkrétan távollar-

totta magát az új házaspártól. Nem akarta őket zavarni. Most, hogy szükség volt rá, tehát eljött.

Most nagy ákombakomos betűkkel ez állott: Cselédszerző-intézet, dajka, gyógyszerár. Nagy nehéz árnyakkal télt meg a szoba. Gyermekei-kereskedő és a mérsáros telefonszáma. A házba bevezették a telefont. A háziasszony beteg, ágyban fekszik. Tovább nem tudta a papíron levő feljegyzéseket olvasni. Mint a vízbefulónak, szürke hályg fonódott a szemé körül. Két nehéz könyccsepp pergett le az ábrázatán, amely egy kissé megtisztította a látását.

Lassankint ezek a szavak bontakoztak ki előtte: Temetkezési intézet, egy kisebb és egy nagyobb koporsó ércből.

Több nem állott a papíron. Remegő kezeivel ajkához emelte a szent papírost, forró csókot nyomott rá. Azután összehajította és betette tárcájába.

Két perc alatt két év történetét élte át. Amikor kilépett az utcára, nem hajlott meg a fájdalomtól, hanem büszkén lépdelt, mint egy szerencsés és gögös ember, mivel érezte, hogy a legszebb dolgokat már átélte. Mert hányan vannak szerencsétlenek és hajótörtek, akiknek még ezt a kedvezést sem nyújtotta a sors.

Strindberg Ágoston.

Ha egészségét félti
„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek-nél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Tóttótelep ABBAZIA Friedrichshof.

Ritűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András. Abbazia.

ABBAZIA

Café WAGNER KÁVÉHÁZ.

Fényűzően berendezett kávétermek. Külön játék és billiárd szalonok. Tengerparti terras és kerthelyiség. Bel- és külföldi lapok nagy mennyiségben. Különlegességek és frissítők.

Számos látogatást kér
WAGNER RICHARD, tulajdonos.

LUSSINPICCOLO

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

Nincsen Önnek rendes háztartása, ha
ECLIPSE dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen résztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám

Lido-Venezia
MAISON VENIER

a „Hungária“ szálló mögött. Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron. 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetől. Villanyos világítás.

„STRICEVIC PÁL“
ÉTTERME
LUSSINGRANDE.
NARODNI DOM

:: Villásreggeli, ebéd, vacsora. ::
Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

Kávé és Tejmérés

Fiume, a Kapucinus templom épületében. - Friss tej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállítanak.

Kávé. Csokoládé. Tea.
Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér
Ljubich Jozefin tulajdonosnő

LUSSINGRANDE egyetlen magyar háza

Café-Restaurant Szalay

Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különleges: Müncheni Hofbräu.

Restaurant Pilsen
VELENCE.

Elsőrangú étterem kerthelyiséggel a Szent Márk-tér közvetlen közelében. Német és francia konyha. Német étlapok. Valódi pilseni és müncheni sör.

Varieté-Hotel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások. Kezdeté féltíz órákor. Beléptidij 1 korona.

CRNKOVIC
Strand, szálló, étterem, kávéház
és villa, Cirkvenica

Kitűnő hírű polgári ház. - A magyarok találkozó helye. - Kitűnő konyha és pince.

Többszörösen ritűntetve. Egész éven át nyitva.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám.

Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak. Tulajdonos Tranquillo de Negri.

NOVI Cirkvenica mellett, az Adria legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZÁLLÓ“

közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirda :: a házban. Pompás étkezés. ::

Cirkvenica **Klotild** főhercegnő

szálló 1 percnnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. !! Az étteremben olcsó árak. !!

CIRKVENICA

Bellevue szálló es penzio

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terrasz. * Kitűnő konyha. :: Csupa tengerre nyíló szoba. ::

Tengeri szanatorium

Fiume mellett Portoré Fiume mellett

Gyermekek és felnőtteknek. Modern intézet 100 ágygal, 2 orvos, villányvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak. ** Prospektus.

Kovács József
női szabó

ABBAZIA. Postaépület,

Mérték után a legolcsóbb árak mellett készít angol és francia női ruhákat.

KLEMENCICS KÁROLY
Telefon 951. - FIUME - Corso 12. sz
Vasutdijszabási és szállítási iroda
(ALAPITTATOTT 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállítást előnyös feltételek mellett. Fuvarlevél felülvizsgálat es díjkülömbözözetek visszkeresete.

évek óta nem sokat jelent. De hogyan lehesen ipari exportunk emelkedését remélni, ha éppen a hitelmegvonások és a pénzhiány lehetlenné teszik, hogy az iparunk hihasználhassa a mai kedvező konjunkturát a világgiacon? Annak a fél vagy egy százalékának ellenértékét, amivel a jegybank kellő időben a kamatlábat emelte volna, bőven megtalálná gazdasági produkcióink abban a haszonban, melyet a bő, ha mindjárt drágább hitel segítségével el tudna érni. Azért a legigazibb meggyőződésünk az, hogy a jegybank mostani kamatlábiához való merev ragaszkodás csak tisztán hiúsági kérdés, amely mint minden hiúság, már eddig is keservesen megboszlta magát s még ezután is meg fogja magát boszulni.

Nálunk Magyarországon talán idegen hang ez és szokatlan, hogy valaki egész komolyan követelje a jegybank kamatlábiának felemelését. De ez nem blasfémia. Ez a mai magyar gazdasági viszonyok közt, mikor az industrializálódás természetes konvulziót éreztük, az egyedüli orvosszer. Minden ország, mikor azon a határvonalon állt, hogy agrárországból ipari országgá fejlődjék, átment azon a krízisen, hogy magasabb kamatlábiával kellett dolgoznia, mint szomszédainak, kik már a fejlődésnek ezen a kritikuss processzusán túl vannak. De ez csak átmeneti baj s ha ettől visszariadunk, akkor tulajdonképpen álszeméremből s a pillanatnyi nehézségek elkerülése végett a fejlődés menetét akadályozzuk meg mesterségesen.

A „Carpathia“ kapitánya a „Titanic“ katasztrófájáról.

Országszerte megnyilvánuló érdeklődéssel és őszinte lelkesedéssel várják a száz meg száz emberéletet megmentő „Carpathia“ gőzös megérkezését Fiuméba. A nagy közönség egy újabb és újabb szenzációkat remél meg tudni a Titanic borzalmas pusztulásáról. *C. H. Rostron*, a Carpathia nemeslelkű derék kapitánya, aki először jelent meg hajójával a katasztrófa színhelyén, a mentésről a következő jelentést terjesztette a Cunard Line igazgatósága elé:

[Rostron kapitány jelentése.

„Hétfő éjszaka 12 óra 35 perckor megtudtam a Titanicról érkezett táviratokból, hogy milyen kétségbeesett helyzetben van a White Star legnagyobb hajója. Én rögtön intézkedtem, hogy utunkat félbeszakítva a Titanic segítségére siessünk. A Carpathia személyzetének minden tagja munkához fogott, hogy tökéletesen készen álljunk a mentésre. A táviratok vétele alkalmával 58 mérföldnyire voltunk a Titanicnál.

2 óra 40 perckor a sötét tengeren fénylő pont csillogott föl. Azt gondoltuk, hogy valamelyik hajóról árad a fény. De hamarosan meggyőződünk róla, hogy hatalmas jéghegy uszik a hullámok között. Ez volt az első jéghegy, amelylyel találkoztunk. Az őrséget akkor megkettőztettem, mivel tudtam, hogy a Titanic jéghegygyel ütközött össze. Rendkívül óvatosan haladtunk tovább és nemsokára jéghegyek között találtuk magunkat. Nagyobb és kisebb jéghegyek uszkáltak a víz színén és utunkat néhányszor félbe kellett szakítani, hogy ezeket a jéghegyeket eltisztítsuk. Az idő tiszta és kellemes volt. A tengeren szellő fujdogált, de egyébként gyönyörű éjszaka volt.

Reggel 4 órakor álltunk meg a Titanic közelében. Három és fél órán keresztül haladtunk nagy sebességgel. Az első mentőcsónakot 4 óra 10 perckor emeltük fel hajónkra s a mentőcsónakon levő tiszt jelentette, hogy a Titanic elsüllyedt. 8 óra 30 perckor az összes mentőcsónakokat fölvevük a Carpathiára. Minden élő lény menedéket talált a Carpathián. Azután megszámláltuk a csónakokat. 16 mentőcsónakot és 4 Berthon-féle csónakot számláltunk össze. Midőn az első csónakot felemeltük a Carpathiára, pirkadni kezdett és én körülnéztem négy mérföldnyi távolságban. Azt láttuk, hogy szinte körül voltunk véve jéghegyekkel, kisebbekkel és nagyobbakkal s

észak felé három mérföldnyire valóságos jégmező van, hatalmas jéghegyekből alkotva.

Nyolc órakor a Leyland hajóvonal Californian nevű hajója érkezett a katasztrófa színhelyére. Megadtam a hajó kapitányának a szükséges felvilágosításokat és kértem, hogy kutasza át a tengert a szerencsétlenség színhelyén. Én elhatároztam, hogy New-Yorkba fogok visszatérni. Mikor a hajótörötteket a Carpathiára segítettük, parancsot adtam ki a személyzetnek, hogy óvatosan bánjanak a mentőcsónakok utasaival s egymásután huzzák föl a Titanic csónakjait a saját hajónkra. Most arra kértem a hajónkon levő lelkészt, hogy „mondjon imát a megmentettekért és eltemettük a halottakat.

Mielőtt véglegesen határoztam volna, hogy mit csináljak, tanácskozást folytattam Mr. Ismay-vel. Ő azt mondta, hogy cselekedjem a legjobb belátásom szerint és én minden megfontolva, azt gondoltam, legokosabb lesz, ha visszatér Newyorkba. A megmentettek legnagyobb része nőkből és gyermekekből állott és szinte hiszterikusok voltak mindannyian.

Tudtam, hogy orvosi ápolásra szorulnak és véleményem az volt, hogy leg gondosabban Newyorkban kaphatnak ápolást.

Nagy nehézségekkel küzdöttünk a szerencsétlenség híreinek továbbítása által s különösen a megmenekültek neveinek a közlésénél merültek föl nagy nehézségek. A drótnélküli telepünk szegény és rendkívül sokszor félbeszakítottak bennünket más hajókról és a partokról. Utasítást adtam, hogy először a hivatalos táviratokat küldjék el, azután a hajótöröttek neveit és végül a hajótöröttek magán táviratait. Kedden reggel sűrű ködben kellett haladnunk néhány órán keresztül. Sőt ködben utaztunk kedden reggel 5 óra 30 perctől délután 5 óráig. Csütörtökön reggel erős délnyugati szél fújt s hullámzott erősen a tenger.

A megmenekültek általában bátran viselkedtek. Az első, második és harmadik osztályon utazott nők majdnem mindnyájan elvesztették férjeiket s a nagy csapást csodás bátorsággal szenvedték el. Kedden a doktorunk bejelentette, hogy a megmentettek egészsége kielégítő. A „Carpathia“ első osztályu utasai dicséretreméltóan viselkedtek és önként átadták kabinjait a megmenekülteknek és ruhákat adtak rájuk. A személyzet minden tagja velem együtt elhagyta a kabinját és szintén a megmenekültek részére engedték át. A „Carpathia“ szőlőjét, dohányzóját és könyvtárát szintén a megmenekültek rendelkezésére bocsátottuk. Sőt még a legénység is oly udvarias volt, hogy szobáit a „Titanic“ megmenekült legénységének engedte át.

A hajótöröttek kényelmére minden lehetőt megtettünk és enyhíteni igyekeztünk a sors azon retentő csapását, mely a „Titanic“ elmerülése által érte őket. A Carpathia egész személyzete úgy viselkedett, hogy mindenkinek a legnagyobb elismerését érdemli és én valóban örülök, hogy ilyen személyzetnek lehetek a parancsnoka.

C. H. Rostron,
a Carpathia kapitánya.

A Carpathia visszavándorlói.

Huszonhét napi utazás után a Carpathia utasai tegnap a trieszti vonattal megérkeztek Fiuméba. Százkilencvenkét fedélközi utas a délután 3 órai személyvonattal jött. A többiek, a másod- és elsőosztályuakkal Triesztben maradtak, mert a déli vasut zsufozásig megtelt kocsijaiban nem tudták elhelyezni őket. Triesztben maradt dr. *Lengyel Árpád* is, a Carpathia magyar orvosa s automobilon kellett Fiuméba Jönnie, hogy megtarthassa előadását a Titanic katasztrófájáról a fiúmei Szabad Lyceumban.

Az állomás várótermében és előcsarnokában üttöttek fel tanyájukat a visszavándorlók.

A Tengerpart munkatársának itt alkalma volt a Carpathia nagyon sok visszavándorlójával beszélni, akiknek mindegyike az amerikaiában járt magyarok csodálatosan fejlett intelligenciájával egy-egy újabb szenzációját tárta fel a Titanic katasztrófájának ismeretlen borzalmairól.

A mentés.

Németh József ungvári származású pincér feleségével és kis leányával tért vissza New-Yorkból, ahol hét évet töltött el s most már csak hibásan, erősen amerikai akcentussal beszél magyarul. A harmadik osztályon utazott, de az egyik steward barátjától nyomban a Marconi-jelzés megérkezése után megtudta, hogy a Titanic jéghegyvel ütközött össze.

— A hajó utasai — mondotta — nem tudtak semmit a katasztrófáról, csak azt érezték, hogy a Carpathia szédületes gyorsasággal rohan végig az óceánon. A kapitány kiadta a parancsot, hogy a megengedett sebességnél is gyorsabban haladjon a Carpathia. Az utasok arra ébredtek fel, hogy a hajónak minden része recsegett, mintha odakünn a legnagyobb vihar tombolna, holott az óceán teljessen csendes volt. A kabinját senki sem hagyhatta el. A kapitány parancsára az összes ajtókat kívülről zárták el, nehogy az utasok meghorogjanak a fedélzeten. Csak a hajóoldali apró, gömbölyű ablakain bámulhattuk a hullámzó tengert, amelyen hajnaltájban tüntek fel rettenetes távolságban az apró mentőcsónakok. Ekkor már mindenki tudta a hajón, hogy mi történt a Titanic-kal.

Rettenetes látvány volt az első csónak, amely a Carpathiához ért. A hajótörötteknek csak igen kis része volt felöltözve. A gyerekeket mentőcsónakban huzzák fel a fedélzetre. Az erősebb férfiak kötélhágcsón kuszták fel a hajóra, a nőket azonban csaknem kivétel nélkül mind kötelekkel, félig alétan kellett felhuzni a csónakból.

Öneláldozó angol matróz.

— Nem igaz az amerikai újságoknak az a híre hogy a Titanic megmenekült matrózai brutálisak és embertelenek voltak. Én a saját szememmel láttam egy angol matrót, akin egy szál ingen kívül semmiféle ruha nem volt. A lábai, kezei és az egész teste kékesvörös volt a dermesztő hidegtől. Hogy ez a matroz hogyan dolgozott, azt elképzelni sem lehet. S amikor több mint ötven utassal a Carpathiához ért, a világ semmi kincséért sem előzte volna meg a hölgyeket.

— Előbb az asszonyok jönnek! — hangoztatta folyton s közben táncolt, ugrált, hogy meg ne fagyjon a hidegtől s csak amikor minden utast felhuzzták a fedélzetre, akkor hagyta el utolsónak a nyomoruságos kis lélekvesztőt.

Egy milliárdos halála.

— A hajónk természetesen valóságos sirlomházzá alakult át, bár a megmenekülteknek fogalmuk sem volt arról, hogy mi van hozzátartozóikkal.

A Titanic harmadik osztályu utasait állítólag ki sem engedték a kabinjukból. A megmenekült utasok a legborzalmasabb dolgokat mesélték el, hogy a Titanic tisztjei mi mindent követtek el, csak hogy az asszonyokat menthessék meg előbb. Már a harmadik osztályu asszonyok elhelyezésére került a sor, amikor egy amerikai milliárdos két gyermekes anyát tolt el durván az utból, csak hogy a csónakba jusson. Az egyik tiszt észrevette ezt és erőlyesen felszólította:

— Azonnal hagyja el a csónakot!

A milliárdos még csak nem is választott a felszólításra, mire a tiszt revolverével agyonlőtte a tolakodót. A milliárdos végigterült a csónakban. A tiszt ekkor megragadta a halottat s az utasok szemeláttára bedobta a tengerbe. A két asszony így jutott be a csónakba s mindketten meg is menekültek gyermekeikkel együtt.

Astorné és a magyar visszavándorlók.

Astorné, aki két komornájával együtt megmenekült, nagyon sokszor megjelent a harmadosztályu utasok között, sőt még a kórházba is lement, ahol egy tüdővésztes magyar asszonyt ápoltak. A szerencsétlen asszony két gyermekével akart visszatérni hazájába, de az uton súlyosbodott az állapota. A milliárdos *Astorné* roppant nagy részvétssel érdeklődött az asszony sorsa iránt s mikor megtudta, hogy bizony nagyon szűkös viszonyok között él, 100 dollárt adott neki, hogy amikor vissza-

érkezik Newyorkba, szálljon ki és gyógyítsa magát. A két gyermeknek 20—20 dollárt adott, sőt még a gyermekekre felügyelő asszonyoknak is adott 10—10 dollárt, hogy mennél jobban gondjukat viseljék. A szegény tudósvészes asszony aztán már nem tudott visszajutni Newyorkba. Utközben a hajón meghalt s a holttestét elsüllyesztették a tengerben. A fedélközli utasok valóságos szentként tisztelték a fiatal Astornét, akinek jótéteményei a négy nap alatt valósággal legendákká nőttek...

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiúiskolában.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— Az „Adriatica” cognagyár susáki gyárjelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 9 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzósg ad ki belépőjegyeket.

— A kormányzó itthon. Gróf Wickenburg István v. b. t. t., kormányzó három napi budapesti tartózkodás után ma reggel visszaérkezett Fiuméba.

— Személyi hírek. Jekelfalussy Zoltán cs. és kir. kamarás, kivándorlási biztos és Pichler Lajos kivándorlási felügyelő ma reggel Fiuméba érkeztek.

— Walter püspök Fiumében. Walter Gyula dr. püspök, esztergomi praelátus kanonok ma reggel Fiuméba érkezett, hogy mint az országos közoktatásügyi tanács tagja tapasztalatokat szerezzen a fiúmei iskolák tanítási módjáról. Walter püspök legelőbb a főgimnázium tanmenetét fogja megvizsgálni.

— Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte Goldfinger Jakab fiúmei lakosnak, hogy családja nevét Dénesre magyarosíthassa.

— Tézene. A katonai zenekar holnap szerdán este nyolc órakor térzenét ad a Dantetérren, a következő műsorral:

1. Fucik — „Gladiátorok bevonulása”. Induló.
2. Gounod — A „Philemon és Baucis” opera szimfoniája.
3. Ball R. — „Szeress és enyém a világ”. Dal.
4. Giordano — A „Fedora” opera ábrándja.
5. Schreiner A. — „Virágkoszorú”. Weber melódiáiból.
6. Lehár — Az „Éva” c. operett kerengője.

— A «Carpathia» magyar orvosának előadása. A Szabad Lyceum felolvasó terme még sohasem látott akkora közönséget, mint tegnap este, mikor Lengyel Árpád dr., a «Carpathia» magyar orvosa tartotta előadását a «Titanic» utasainak mentéséről. Lengyel dr., aki lekéselt a tulsufolt triestzi vonatáról, automobilon jött Abbaziába, ahonnan Nádory István, a kormányzósg mérnöke saját autóján hozta őt Fiuméba. A szimpatikus fiatal orvos jegyzetei alapján

szabad előadásban ismertette a mentés részleteit, amelyek közül különösen az a gondosság volt meglátó, amelylyel a Carpathia utasai a menekülteket körülvették. Elmondta, hogy a Titanic utasai közül csak negyvenen szenvedtek sérüléseket, a többiek idegrázkódtatás folytán szorultak orvosi gyógykezelésre, amely leginkább abból állott, hogy cognacot és whiskit itattak velük. Csodálatos volt, hogy a rettenetes hidegben, hiányosan öltözködve, órák hosszat a tengeren bolyongó menekülők közül hurutos betegséget senkin sem konstatáltak. Nagyon dicsérőleg emlékezett meg a kapitány és a tisztiek munkájáról, akikkel vállalva igyekezett a szerencsétleneken segíteni az egész legénység. Lengyel dr. dr. előadása mindvégig lekötötte a lyceum hallgatósgát, amely hosszantartó tapsokkal ünnepelte a «Carpathia» egyik hőstét.

— Bezárt iskola. A városi tanács Blasisch Mário tisztii főorvos javaslatára elrendelte a drenovai iskola bezárását, a tanulók között előfordult számos fertőző megbetegedés miatt.

— Egy nyugalmazott viceadmirális halála. Sambucchi nyugalmazott haditengerészeti viceadmirális mintegy 10 nappal ezelőtt állandó tartózkodási helyéről, a fővárosból Fiumén át Nizzába utazott, hogy egészségét helyreállítsa. Az admirális Nizzában a minap szív-szélhűdés következtében hirtelen meghalt s holttestét az Adria „Andrássy” gőzösére tették ércpokorsóba zárva. Az „Andrássy” ma érkezik meg Fiuméba az elhunyt holttestével. Innen a holttestet hozzátartozóinak magyarországi birtokára szállítják, ahol a családi sírboltban helyezik el örök nyugalomra.

— A Ganz—Danubius közgyűlése. A Ganz és Társa Danubius gép-, waggon- és hajógyár részvénytársaság minap tartotta a fuzió óta első rendes közgyűlést örgróf Pallavicini Ede elnöklésével. A közgyűlésen 2864 részvény 947 szavazattal volt képviselve. Az előterjesztett igazgatóság javaslatokat egyhangulag elfogadták és a felmentvényt úgy az igazgatóságának, mint a felügyelő-bizottságnak megadták és utóbbit — miután mandátuma lejárt — újból megválasztották. A 2,866,662 korona 15 fillér tiszta nyereségből 10,800 darab részvény után egyenkint 180 korona, vagyis 1,944 000 korona fizetését határozták el és bő tartaléklások után 302,665 korona 15 fillért új számlára vittek át. A közgyűlés végül úgy az igazgatóságának, mint a tisztikarnak köszönetet szavazott az elért eredményekért.

— Repülés Zarában. Egy sportegyesület meghívására Widmer János triestii aviatikus, aki a velencei Campanile felavatásánál Triestből Velencébe repült, Zarában felszállást fog rendezni.

— Rémület egy hajón. A Norddeutscher Lloyd Königin Luise nevű gőzöse lékkel és a hajó gépházában három méteres vízzel érkezett a newyorki kikötőbe. Az utasok a partraszálláskor rendkívül izgatottak voltak. Elmondták, hogy jéghegygel találtak és hogy óriás vihar hánytá-vetette a hajót. A kapitány azt mondja, hogy a lék csak az utolsóelőtti napon támadt és egy pillanatig sem volt veszedelmes. Amikor a hajó a golf-áramlatba jutott, vihar támadt, amely a gőzöst kissé megrongálta s ez volt az oka annak, hogy víz hatolt be. Jéghegygel nem találtak, mert a hajó dél felé vette útját. — Mint Brémából jelentik, a víz behatolása mintegy kétszáz tonna só és száz köbméternyi darabárut megrongált. A lékek okát buvárok fogják megállapítani.

— Az öngyilkos matröz levelei. Megirtuk tegnap a rendőrséghez intézett levél alapján, hogy Klement Jenő fiúmei születésű amerikai matröz New-Yorkban a tengerbe ugrott s halálát lelta. Tegnap a matröz nővére szintén levelet kapott, melyben Klement bejelenti az öngyilkossgát. Az egész hirt azonban a tizenkilenc éves ifju meséjének tartják, mert a rendőrséghez intézett levele csak kevéssé tér el az ő irásától. Klement szülei felvilágosítást kértek az esetről a newyorki osztrák-magyar konzulátustól.

— Vakmerő betörés. Domic Henrik zenekereskedő, kinek a Corso 2. száma alatt van üzlete, bejelentette a rendőrségen, hogy tegnap délután fél egytől, fél háromig, mialatt ő ebédelt ismeretlen tettesek betörték az üzletébe, ahonnan egy 360 korona értékű Stradivarius hegedűt, három összesen 234 korona értékű mandolint, egy 70 korona értékű cigarettatárcát, egy 20 koronás aranyat és egyéb kisebb értékű árut loptak el. A kár összesen 754 korona. A rendőrség megállapította, hogy az üzlet ajtaján és ablakán feszegetésnek nyoma sincs. Valószínű tehát, hogy a betörők álkulcsot használtak. Feltűnő azonban, hogy a Corso legforgalmasabb helyén egy kapu alatti üzletben elkövetett betörés oly simán ment véghez. Az üzlet 10,000 koronára volt betörés ellen biztosítva. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— A csavargónó kalandja. Boca Mária 40 éves ogulini illetőségű csavargónó vasárnap este 11 órakor Gardasanich János 26 és Panesich János 22 éves napszamosokkal Susákon sétált. A Tvornicka-ulica közelében a két munkás megragadta a csavargónót s egy félreeső helyre hurcolták. Az állatias emberek az erőszak után a csavargónót a Fiumá-ába vetették. A közelben haladó Antach Fabró és Serdoz Antal észrevették a sekély vízben hanykolódó női testet s értesítették az esetről a susáki rendőrség közeli kirendeltségét. A börtön ázott szerencsétlen csavargónót kihúzták a vízből s a mentőkkel a kórházba szállították. A két elvetemült embert a hidon innen Sigon titkosrendőr fogta el. Boca Mária a patak kiálló köveiben megsérült, de sérülései nem súlyosak.

— Elégetett magyar zászló. Raguzából jelentik: Mint a legtöbb dalmát városban, úgy Raguzában is, a farsang-utói felvonuláson a Siradonen elégettek egy magyar lobogót. A tüntetők ügyét a minap tárgyalták. A vádlottak közül hármat felmentettek, hármat pedig a hatóság közegeknek való ellenszegülés címén kisebb börtön és pénzbüntetésre ítélték.

— A kikötőből. Május 7-én. Érkezett: „Ecclesia” angol gőzös Moulmeimből 58213 zsák rizsszel; „Isonzo” osztrák gőzös Sebenicóból, 200 tonna kőszénél.

Indult: „Meran” osztrák gőzös Konstantinápolyba 150 tonna cukorral, 60 tonna vassal, 10 tonna fával és 70 láda üvegáruval.

— Bristol szálló, kávéház és étterem. Teljesen új éület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

Vilmos császár és az orosz cár kitüntette

Zsolnai Vilmos

európai híru szolista, esténkint teljes zenekarával az Imperial kávéházban hangversenyez.

Tulajdonos Linenberger I.

Kovács József női szabó.

ABBAZIA. Postaépület,

Mérték után a legolcsóbb árak mellett készít angol és francia női ruhákat.

ARBE PARK HOTEL

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

TŐZSDE

	Május 6 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	840.—	841.—
Osztrák hitelrészvény	643.25	637.—
4%-os koronajáradék	89.30	89.25
Osztr.-magy. államvasut	740.25	735.—
Jelzálogbank	474.—	472.—
Leszámitolóbank	545.—	544.—
Hazai Bank	303.50	302.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	669.50	666.—
Rimamurányi	765.50	754.—
Salgótarjáni	732.—	727.—
Közúti Vasut	779.—	776.50
Városi Villamos	423.50	421.—
Adria	527.—	528.—
Déli Vasut	109.50	—
Magyar Cukoripar	3265.—	—
Rizsgyár	4050.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként)		
Buza májusra	11.88	11.80
Buza októberre	11.38	11.32
Rozs októberre	9.64	9.60
Tengeri májusra	9.35	9.30
Tengeri júliusra	9.23	9.20
Tengeri augusztusra	9.15	9.10
Zab májusra	10.50	—
Zab októberre	9.16	—
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	643.50	642.50
Magyar hitelrészvény	842.—	838.—
Osztrák magyar államvasut	740.50	736.25
Alpesl	957.50	953.50
Déli Vasut	—	106.75
Skoda	739.—	740.50
Osztr. koronajár.	89.70	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7000.—
Magyar Horvát Szabadhajózás	1000.—
Orient tengerhajózási társ.	1175.—
"Indeficienter" tengerhajózási társ.	78.—
Osztrák Lloyd	547.—
Stabilim. Tecnico	9800.—
Navigazione Libera Triest	544.—
Austro-Americana	271.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	228.—
Banca Fiumana	630.—
Fiumei Népbank	110.—
Magyar Olajgyár	213.—
Prodotti Chimici	8700.—
I. Horvát Takarékpénztár	5700.—
Ital. Forgalmi r. t.	2500.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	1400.—
Spalatoj Portland Cement	307.—
L. Trieszti Rizsgyár	390.—
Riunione Adriatica	1017.—
Assicurazioni Generali	4615.—
	1025.—

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, máj. 7. *Náday* Lajos elnök fél 11 órakor nyitotta meg a képviselőház mai ülését.

Kende Péter az állandó igazoló bizottság jelentését terjesztette be *Sárkány* Ferenc kormányi mandátumáról.

Következett a kormány bemutatkozása felett megindult vita folytatása, amelynek során elsőnek

Mihályi Tivadar szólalt fel s a nemzeti-ségi párt álláspontját ismertette az új kormánytal szemben. Ha *Lukács* László békét akar teremteni a parlamentben, akkor legelőször is szakítson az előző kormány politikájával. Panaszolja, hogy a közigazgatási tisztviselők elnyomják a népet, Amíg ezen nem segítenek radikálisan, addig állandó lesz az osztálygyűlölet. A nemzeti-ségi párt az új kormánytal szemben bizalmatlan s nem sok jót remél a működésétől.

Nagyatádi *Szabó* István (kiszagdapárti) visszautasítja *Mihályi* Tivadarnak azt a vádját, hogy Magyarország elnyomja a nemzeti-ségeket. A nemzeti-ségi izgatóság szitják a gyűlölködést a

nép között Magyarországot ellen, pedig Magyarország sohasem folytatott elnyomó politikát, csak ragaszkodott ezeréves jogaihoz. A kormánnyal szemben bizalmatlanságának ad kifejezést és legstürgebbnek az általános, egyenlő és titkos választójog megalkotását tartja.

Pejachevich Tivadar a horvát unio párt álláspontját ismertette, utána pedig

Popovits Sándor a horvát-szerb koalíció nevében adott kifejezést a kormány iránti bizalmatlanságának. A miniszterelnököknek nincs igaza abban, hogy állami szükségletek követelték a királyi biztosi intézmény meghonosítását Horvátországban.

A politikai helyzet.

BUDAPEST, május 7. Az a feszültség, amely *Lukács* László harcias hangú beszéde nyomán támadt, mintha enyhülne egy kissé. Sőt a többség nem titkolja, hogy a megegyezés tárgyi alapjait könnyen meg is lehetne találni. *Bakonyi* Samunak az általános titkos választójog megvalósításáról szóló határozati javaslata lehetne talán a kiindulópontja a megegyezésnek. *Bakonyi* javaslata ugyan nagy általánosságban mozog és meghatározásai nagyon elasztikusak, úgy, hogy félreértésekre adhat okot. Azért azt alapos revízió alá véve előbb át kellene szövegezni.

Konferencia Justh Gyulánál.

BUDAPEST, május 7. Ma délután 4 órakor *Justh* Gyula lakásán bizalmas természetű pártkonferenciát tartottak.

Jogerős a Zsilinszky fiuk fölmentése.

BUDAPEST, május 7. A gyulai esküdt-szék felmentő ítéletének megsemmisítése után tudvalevőleg a budapesti esküdt-szék is felmentette a Zsilinszky fiukat *Achim* András meggyilkolása miatt. Az ítélet ellen dr. *Sélyey* Barnabás kir. főügyész helyettes semmisségi panaszt jelentett be s így az ügynek megegyezés a Kuria elé kellett volna kerülnie. A koronaügyészség azonban a saját hatáskörében visszavonta a semmisségi panaszt és így a felmentő ítélet automatikusan jogerőssé vált.

Családi esemény az uralkodóházban.

BÉCS, máj. 7. *Zita* hercegnő, *Károly* *Ferenc* József prezmptív trónörökös neje örövendetes családi esemény előtt áll.

Rhodosz elfoglalása.

KONSTANTINÁPOLY, május 7. A kormány tegnap estig csak azt az értesítést kapta, hogy az olaszok a Rhodosz-szigeten levő *Kalithia* bombázása után partra szálltak.

SZALONIKI, május 7. Négy csatahajóból álló olasz flottilla tegnap este *Chios* mellett cirkált s az éjszaka folyamán befutott *Dedeagatschba*. A csatahajók reflektorokkal világították be a környéket, kevéssel utóbb pedig elvonultak. A Rhodosz előtt haladó „*Thasos*” gőzöst az olaszok lefoglalták.

BERLIN, május 7. Konstantinápolyból jelentik, hogy tegnap este *Imbros* sziget közelében ágyulódvések hangzottak el.

Az olaszok Rhodosz-szigetén.

KONSTANTINÁPOLY, május 7. Az olaszok két gyalogezredet és négy ágyut szállítottak partra Rhodosz-szigetén. A sziget őrsége mintegy ezer török katonából áll. Ezek most a sziget bensejébe vonultak vissza s erősen készülődnek az összeütközésre. Az olaszok a megszállás után elfogtak egy török egészségügyi csapatot.

Ütközet Rhodosz-szigetén.

RÓMA, május 7. Rhodoszból jelentik: Az olasz csapatok a partraszállás után nyomban előrenyomultak s a *Smith*-hegyen táborozó török csapatokat megtámadták. Az olaszok *Ameglio* tábornok vezetése alatt leverték a török csapatokat, melyek a belföld felé vonultak. Az éj leszállta miatt a stratégiailag neliéz terepen nem lehetett a támadást folytatni s az olasz csapatok egy mezőn táboroztak. Reggel ismét akcióba léptek az olaszok és elfoglalták Rhodosz városát. *Ameglio* generális kitűzte az olasz zászlókat s proklamációt hirdetett ki, amelyben megtiltja a fegyverviselést, egyben nyugalmat és biztonságot ígér a lakosság-nak. A városban teljes csend uralkodik.

SZALONIKI, május 7. A Rhodosz előtt horgonyzó olasz flotta tegnap az egész szigetet blokkálta.

Szenzációs öngyilkosság.

KAPOSVÁR, május 7. *Vécsey* Sándor dúsgazdag földbirtokos, főrendiházi tag, a dunántúli evangélikus egyházkerület főgondnoka a napokban meghalt. Most kiderült, hogy az öreg ur öngyilkosságot követett el. Öngyilkosságának az volt az oka, hogy felke egyensúlyát megzavarta az a tudat, hogy nincsenek utódai és nagy vagyona oldalági rokonai kezébe kerül. Magához vette vadászfegyverét és inasának azt mondta, ha bizonyos ideig nem térne vissza, keresse az erdő egy bizonyos részén. Mikor az inas pár óra múlva ura után ment, vérbefagyva találta az erdő szélén.

Békeközvetítés.

LONDON, máj. 7. A „Daily Telegraph” jelentése szerint *Marshall* nagykövet újabb békeakciót indít, amelynek célja az, hogy Törökország ismerje el az annexiót egy keskeny sávon s Tripoliszt és a két kikötőt engedje át az olaszoknak.

„Margherita” mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hétfő, május 6-ától, szerda 8-áig.

A szerelem és a halál éjszakája.

A realis életből merített nagyszabású dráma 4 részletben és 33 képben. Nagy mimikai tudással interpretálva. Festői helyzetek. 1000 méteren felüli film.

E fényes darabot követi az

Éljen a nőtlenség.

című tréfa, mely rendkívül mulattató.

«Hungária» szálló és étterem

Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitűnő kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. - - Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szives pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

KLEMENCICS KÁROLY

Telefon 951. - FIUME - Corso 12. sz

Vasutdijszabási és szállítási iroda

(ALAPITTATOTT 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításkat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevél felülvizsgálat és díjkülömbözetek visszeresete.

Magyar zarándokok a pápánál.

RÓMA, máj. 7. A pápa tegnap a magyar szövétség vezetésével Rómában megjelent magyar zarándokokat fogadta. A pápa azután több előkelő személyiséget, köztük a vatikáni osztrák-magyar nagy követet is fogadta.

Öngyilkos papirügynök.

BUDAPEST, május 7. Galitzer Hermann papirügynök, akit üzletfelei igen szorgalmas és szorgalmas embernek ismertek, idegzsábját kapott nem birt dolgozni. Súlyos betegségében elterjedte türelmét és kétségbeesésében halálra írtta magát. E bucsuzott a családjától és azt mondta hozzátartozóinak, hogy a vidékre utazik. Majd kiment Lágymányosra és a holt csónakban fohellette magát. Egy rendőr csónakján utána evezett, de már csak a hulláját húzta ki a vízből.

Leégett áruház.

ESZÉK, május 7. Springer Béla nagy áruháza az éjjel leégett. A kár több mint fél millió korona. Az üzleti könyveket, valamint a kereskedelmi- és iparkamarának az áruház fellett levő irattárát megmentették.

STEVÁN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI

ABBZIA. Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak. Állandóan frissen csapolt pilseni és kőbányai sör. A szállódában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

MEPPLER ALAJOS, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz. Állal eternitpala-, pala-, cserép-, fa-, cement- és kátránylemez-fedéseket, torny- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle e szakmába vágó munkát, szakszerű munkát a legolcsóbb árakon, Pontos kivitel.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„Ladran“ szálló
Kiváló étterem s kávéházzal. - Magyar konyha. - Legjobban ajánlható. **
Tulajd. Homolka Károly.

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok új házában)
Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termései borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.
Szives pártfogást kér.
SZIRMAI GYŐZŐNÉ

Lederer penzio Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló
120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű látás a tengerre. Szoba és ellátás koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Igyék naponta 1-2 pal: czk Dupla-malátasürt,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sö főzöde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legelőzetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbaziaiban és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frissen főzött palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kímélve minden előkelő étteremben.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. Fiume legújabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők. A kávéház fényesen berendezve megnyilt. ::

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

NOVI Cirkvenica mellett, az Adria legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZALLÓ“

közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirda a házban. Pompás étkezés. ::

Cirkvenica Klotild főhercegnő

szálló 1 percnnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. !! Az étteremben olcsó árak. !!

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégégnél.
::: Fiume, CORSO 35. :::

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért szintgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamagant stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen frissen áruiban.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos **Ederer-Burger Gyula.**

Lincrusta és Linoleum Tapéták

Jerk és Schuschitz

Tapétaáruházában,

Wien IV. Gumpendorferstrasse 6. kaphatók.

Minták és költségvesések kívánatra díjmentesen.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak !!! helyt ad. !!!

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségeknél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve, kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Kitűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

ARBE.

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagylalt, Jegeskávé.

•••••

BUCCARI

BRIDIC I. KÁVÉHAZA

a kikötőben. Fagylalt, jegeskávé. Kávéházi italok. Különböző hirdetések.

•••••

Nincsen Önnek rendes háztartása, ha ECLIPSE dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám

Uzletáthelyezés.

Ertesitem a n. é. közönséget, hogy zongoratermemet Via Porto 5-ről áthelyeztem Corso 14. szám alá.

Figlio di G. Potosnjak

Zongorák a legelső gyárakból. Mérsékelt árak. Eladás készpénzes és részletre is. Kölcsonzongorák, zongoracsere és javítás.

Fehérnemű és uri divatcikkek,

csecsemő fehérneműek különlegessége.

VUJA M. - FIUME

Via Adamich.

TELEFON 74. szám.

:: Uj bőrkereskedés ::

Vlašić Pavao

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipészkelek rak-tára. Cipő felsőrész készítés.

Jutányos árak. Szolid kiszolgálás.

Hartweg Testvérek

Fiume, Via Acquedotto 11. sz.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

Varieté=Hotel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté féltíz órakor.

Beléptidij 1 korona.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám.

Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak. Tulajdonos Tranquillo de Negri.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

CIRKVENICA

Bellevue szálló es penzio

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terrasz. * Kitűnő konyha.

:: Csupa tengerre nyíló szoba. ::

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat.

SALVATOR

GUMMI SARKÁK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Catti György utóda

es. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Első fiumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Minden a kihordás, vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Nyomatott a „Mercur” nyomdában Fiume.